

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«29» квітня 2025

Дніпро

№ 54/8 -рк/к

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КРИВБАСВОДОКАНАЛ»

*вул. Джохара Дудаєва, 6А, м. Кривий Ріг,
Дніпропетровська обл., 50027*

*Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали, отримані в ході дослідження щодо обставин за заявою фізичної особи-підприємця [інформація, доступ до якої обмежено] (далі – ФОП [інформація, доступ до якої обмежено], Заявник) (*зареєстрована у Відділенні 12.06.2024 за № 54-01/22-АМ*) та справою № 54/98-24 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях комунального підприємства «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» (далі – КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», Підприємство) з викладених у зазначеній заяві питань, проведеного Першим відділом досліджень і розслідувань

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (2) Дії КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», що полягають у застосуванні такого порядку (процедури) укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеного **«Положенням про порядок ведення договірної роботи на комунальному підприємстві «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та «Переліком документів наявність яких необхідна для укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами різних категорій»**, затвердженими наказом від 18.08.2021 № 1328, що призводить до

витребування у споживачів документів наявність яких не передбачена правовими нормами; документів, якими споживачі відповідно до діючого законодавства не володіють; документів які Підприємство отримало раніше, в рамках нормативно визначених процедур,

що, у свою чергу, ускладнює реалізацію споживачами (об'єкти яких в установленому порядку приєднані до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення) законодавчо визначеного права на укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та на отримання цих послуг.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (3) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР), КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» є юридичною особою [інформація, доступ до якої обмежено].
- (4) За інформацією з ЄДР, основним видом діяльності КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» є [інформація, доступ до якої обмежено].
- (5) КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», на підставі ліцензії АГ № 500072, яку постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 25.06.2016 № 487 переоформлено на безстрокову провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання і водовідведення.
- (6) За інформацією з Реєстру суб'єктів природних монополій у сфері тепlopостачання, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (станом на 31.01.2025), територією здійснення господарської діяльності КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» визначено Дніпропетровську область.
- (7) Як юридична особа, що здійснює господарську діяльність, КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання у визначенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (8) Відділенням, на адресу Підприємства направлено вимогу про надання інформації від 09.08.2024 № 54-02/2005е, у відповідь на яку отримано лист Підприємства від 28.08.2024 № 02-05/13247 (зареєстрований 28.08.2024 за № 54-01/2395), (у ході розгляду заяви ФOP [інформація, доступ до якої обмежено] про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» (зареєстрована у Відділенні 12.06.2024 за № 54-01/22-AM) з доповненнями до заяви від 27.06.2024 (зареєстровано 27.06.2024 за № 54-01/1859), від 25.07.2024 (зареєстровано 26.07.2024 за № 54-01/2028).
- (9) Відділенням на адресу Підприємства направлено вимогу про надання інформації від 15.01.2025 № 54-02/213е, у відповідь на яку отримано лист Підприємства від 06.02.2025 № 02-05/2669 (зареєстрований за № 54-01/446 від 07.02.2025) (у ході розгляду справи № 54/98-24, розпочатої розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 31.10.2024 № 54/104-рп/к за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» з питань, викладених у Заяві).

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (10) Дослідження становища Підприємства на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснено відповідно до Методики визначення

монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Комітету від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням положень пункту 2.2 Методики, відповідно до якого етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо

4.1. Визначення об'єктів аналізу монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку

- (11) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу є:
- *суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання;*
 - *конкретний товар* (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (12) Як зазначено вище, Підприємство провадить господарську діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, на підставі ліцензії АГ № 500072, яку переоформлено на безстрокову відповідно до постанови НКРЕКП від 25.06.2016 №487 «Про переоформлення ліцензії на централізоване водопостачання та водовідведення, виданої КП «Кривбасводоканал».
- (13) Відповідно до абзацу тридцять першого частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», централізоване питне водопостачання - це господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (14) Згідно із положеннями статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»: централізоване водовідведення - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (15) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що надає Підприємство, є предметом господарського обороту, на який існує попит та пропозиція, тобто, товаром у визначенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (16) З огляду на вищенаведене, у даному випадку, *об'єктами аналізу* щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є:
- *суб'єкт господарювання*: - КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ»;
 - *конкретний товар (послуги)*, який продається цим суб'єктом господарювання: - послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – **Послуги**).
- (17) Інша господарська діяльність Підприємства, крім надання Послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

- (18) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в т. ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.

- (19) У відповідності до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців, постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (20) Згідно із пунктом 4.2. Методики, визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (21) При цьому, визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару здійснюється, виходячи з подібності, зокрема, таких факторів, як функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики, умови споживання, що визначаються специфічністю розміщення, монтажу, ціни.
- (22) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є предметом господарського обороту, зокрема, протягом 2023-2024 років та січня-квітня 2025 року.
- (23) Основною споживчою властивістю Послуг є їх безперервне надання із використанням комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води, системи централізованого водовідведення, які перебувають у власності (користування) суб'єктів господарювання – надавачів цих послуг.
- (24) Споживчі характеристики, умови споживання, реалізації Послуг визначені: Законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»), «Про водовідведення та очищення стічних вод» (набув чинності 07.08.2023), постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово - комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 № 936/15627 (зі змінами).
- (25) В рамках даного дослідження не встановлено інших товарів, які б, з огляду на споживчі характеристики, умови споживання, реалізації мали б для покупців (споживачів) ознаки товару подібного (аналогічного) Послугам.
- (26) Пункт 4.4 Методики визначає, що перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) може складатися шляхом визначення суб'єктів господарювання, які мають значущі обсяги продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.
- (27) Відповідно до абзацу тридцять першого частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», централізоване питне водопостачання - це господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (28) Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», послуги з централізованого питного водопостачання надаються споживачам підприємством питного водопостачання з урахуванням вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» на підставі договору з:

- підприємствами, установами, організаціями, що безпосередньо користуються централізованим питним водопостачанням;
 - підприємствами, установами або організаціями, у повному господарському віданні або оперативному управлінні яких перебуває житловий фонд і до обов'язків яких належить надання споживачам послуг з питного водопостачання;
 - об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами та іншими об'єднаннями власників житла, яким передано право управління багатоквартирними будинками та забезпечення надання послуг з водопостачання на підставі укладених ними договорів;
 - власниками будинків, що перебувають у приватній власності;
 - індивідуальними і колективними споживачами житлово-комунальних послуг, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- (29) Згідно із положеннями статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод», зокрема:
- централізоване водовідведення - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення;
 - система централізованого водовідведення - сукупність об'єктів водовідведення для централізованого відведення, збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод, оброблення та утилізації осадів стічних вод населеного пункту;
 - споживач - юридична або фізична особа, яка користується системою водовідведення на підставі відповідного договору.
- (30) КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», зокрема протягом 2023-2024 років та січня-квітня 2025 було продавцем (постачальником, виробником) Послуг, оскільки здійснювало зазначену господарську діяльність за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (31) Споживачами Послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують Послуги на підставі відповідних договорів.
- (32) Умови споживання та умови реалізації Послуг протягом вказаного періоду були визначені у договорах про надання Послуг укладених Підприємством зі споживачами.
- (33) Отже,
 - товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище Підприємства, є Послуги, що надаються на території де Підприємство здійснює відповідну господарську діяльність;
 - єдиним продавцем товару щодо якого визначається монопольне становище є Підприємство, як єдиний власник (користувач) комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води на території, де Підприємство здійснює відповідну господарську діяльність;
 - основними споживачами товару, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище, є фізичні та юридичні особи – які отримують або мають намір отримати ці послуги на підставі відповідних договорів, для забезпечення потреб об'єктів водоспоживання/водовідведення, приєднаних у встановленому порядку до розподільних водопровідних мереж та системи централізованого водовідведення.

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (34) У відповідності до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

У пункті 1.3 Методики визначено, що товарні межі ринку – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

- (35) Відповідно до положень пунктів 5.1 - 5.3 Методики:
- формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих;
 - при проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані;
 - стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (36) Ураховуючи, що необхідною умовою отримання Послуг (з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) є приєднання систем водопостачання та водовідведення об'єктів споживачів до водопровідних та каналізаційних мереж Підприємства, споживач за звичайних умов не може легко перейти від споживання цього товару до споживання іншого.
- (37) Отже, за показниками взаємозамінності, зокрема, за: подібністю призначення, споживчими властивостями, умовами використання, подібністю технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо, Послуги, що надаються Підприємством не мають товарів замінників.
- (38) Враховуючи наведене, **товарними межами** досліджуваного ринку є Послуги.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (39) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним. При цьому слід звернути увагу на те, що при остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.
- (40) У пункті 1.3 Методики визначено, що територіальні (географічні) межі ринку – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (41) Характерною особливістю взаємодії попиту і пропозиції на ринку Послуг є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання зазначеної послуги є приєднання об'єктів водопостачання/водовідведення споживачів до розподільних водопровідних мереж та мереж централізованого водовідведення КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ». За межами відповідних мереж КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» отримання Послуг Підприємства є неможливим.

- (42) Отже, отримання Послуг є можливим тільки в межах території, де розташовані відповідні розподільні водопровідні та мережі та мережі системи водовідведення.
- (43) За наявною у Відділенні інформацією (лист Підприємства від 21.03.2025 № 02-05/7395), КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», надаючи Послуги споживачам на території міста Кривий Ріг, використовує об'єкти і мережі комунальної власності, які перебувають у господарському віданні (в оперативному управлінні), та передані в оренду Підприємству державним промисловим підприємством «Кривбаспромводопостачання» на підставі договору оренди індивідуально визначеного (нерухомого або іншого) майна, що належить до державної власності від 29.12.2017 № 12/02-6494-ОД, укладеного Підприємством з Регіональним відділенням Фонду державного майна України по Дніпропетровській області.
- (44) З урахуванням наведеного, **територіальними (географічними) межами** досліджуваного ринку Послуг визначено територію міста Кривий Ріг Дніпропетровської області, де розташовані розподільні водопровідні мережі та мережі системи централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні (в оперативному управлінні), в оренді у Підприємства та ним експлуатуються.

4.5. Часові межі ринку

- (45) Відповідно до пункту 7.1. Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (46) У пункті 1.3 Методики визначено, що часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (47) Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (48) Відповідно до Методики:
- попит - певна кількість товару, яку споживачі готові або/та в змозі купити за певну ціну у межах певної території протягом певного періоду.
 - пропозиція - певна кількість товару, яку суб'єкт господарювання виробляє (або може виробити) і пропонує (або може пропонувати) для реалізації на ринку, чи реалізує (або може реалізувати) на ринку за запропонованою ціною в межах певної території протягом певного періоду.
- (49) Зважаючи на те, що:
- відносини між Заявником та Підприємством, що є предметом дослідження у справі 54/98-24, виникли у 2023 році та тривали (тривають) у 2024 році та у січні - квітні 2025 року;
 - у 2023-2024 роках, січні - квітні 2025 року баланс попиту та пропозиції на досліджуваному ринку, а також його структура істотно не змінювались;
- часовими межами** досліджуваного ринку Послуг визначено період: 2023-2024 років, січень - квітень 2025 року.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (50) Відповідно до пункту 9.1 Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

- (51) Пунктом 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (52) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (53) Бар'єрами для вступу суб'єктів господарювання на досліджуваний ринок Послуг є: економічні, екологічні, технічні обмеження, пов'язані зі створенням (придбанням, отриманням у користування) відповідної інфраструктури (*комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, колекторів, трубопроводів, задіяних у єдиному технологічному процесі виробництва та транспортування питної води, відведення і очищення комунальних та інших стічних вод*), що забезпечуватиме споживачів питною водою, та забезпечуватиме потреби споживачів у відведенні і очищенні комунальних та інших стічних вод, а також адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання дозвільних документів (зокрема ліцензій, дозволу на спеціальне водокористування) наявністю відповідних рішень органу місцевого самоврядування щодо передачі у користування (оренду тощо) відповідної інфраструктури.
- (54) Зазначені обставини перешкоджають новим суб'єктам господарювання вийти на ринок та почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на ринку Послуг.
- (55) Таким чином, Підприємство, здійснюючи господарську діяльність із надання Послуг не мало (та не має) конкурентів.

4.7. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (56) Абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (57) Підприємство, здійснюючи господарську діяльність із надання Послуг, у період 2023-2024 роки, січень-квітень 2025 року, не мало реальних та потенційних конкурентів, що пояснюється відсутністю можливості у інших суб'єктів господарювання надавати Послуги споживачам, які приєднані до водопровідних та каналізаційних мереж Підприємства, у зв'язку з чим, немає потреби визначати загальний обсяг товару, що обертається на досліджуваному ринку та здійснювати розрахунок частки Підприємства на ньому.
- (58) Таким чином, відповідно до положень абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у період: 2023-2024 роки, січень - квітень 2025 року, КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл., де розташовані розподільні водопровідні мережі та мережі системи централізованого водовідведення, які перебувають у господарському віданні (в оперативному управлінні) КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», в оренді у КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та ним експлуатуються.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (59) Правові, економічні та організаційні засади функціонування ринків у сфері водопостачання та водовідведення, протягом періоду який досліджувався, визначаються, зокрема:
- Законом України «Про питну воду та питне водопостачання» (далі – Закон про питну воду) (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»);
 - Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»);
 - Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі - Закон про ЖКП);
 - Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за № 936/15627 (зі змінами) (далі – Правила № 190);
 - Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 року № 690 (зі змінами) (далі – Правила № 690);
 - Правилами технічної експлуатації систем водопостачання та водовідведення населених пунктів України, затверджених наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 05 липня 1995 року № 30, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 липня 1995 року за № 231/767 (зі змінами) (далі – Правила № 30).
 - Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».
- (60) Відповідно до положень статті 1 Закону про питну воду, споживач питної води - юридична або фізична особа, яка використовує питну воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.
- (61) Статтею 19 Закону про питну воду визначено:
- Послуги з централізованого питного водопостачання надаються споживачам підприємством питного водопостачання з урахуванням вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» на підставі договору з:
- підприємствами, установами, організаціями, що безпосередньо користуються централізованим питним водопостачанням;
 - підприємствами, установами або організаціями, у повному господарському віданні або оперативному управлінні яких перебуває житловий фонд і до обов'язків яких належить надання споживачам послуг з питного водопостачання;
 - об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами та іншими об'єднаннями власників житла, яким передано право управління багатоквартирними будинками та забезпечення надання послуг з водопостачання на підставі укладених ними договорів;
 - власниками будинків, що перебувають у приватній власності;
 - індивідуальними і колективними споживачами житлово-комунальних послуг, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- Порядок надання споживачам послуг з питного водопостачання встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.
- (62) Відповідно до статті 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення») підприємства питного водопостачання мають право, зокрема, видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання.
- (63) Відповідно до пункту 2 розділу I Правил № 190, ці Правила є обов'язковими для всіх споживачів, які отримують послуги з централізованого водопостачання та централізованого

водовідведення, та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, і з якими суб'єктом господарювання укладено договір на отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, замовників послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

- (64) Відповідно до пункту 1 розділу III Правил № 190, приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання.
- (65) Правила № 190 містять перелік документів, необхідних для одержання технічних умов, склад технічних умов, терміни видачі. Зокрема, відповідно до пункту 3 розділу III Правил № 190 для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення такі документи:
- заяву;
 - опитувальний лист;
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території – в масштабі 1:500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);
 - розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проектної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (66) Відповідно до пункту 16 розділу III Правил № 190, Проєкт на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення подається для узгодження виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення у двох примірниках. Після узгодження проєкту на приєднання перший примірник залишається у виконавця послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, а другий - повертається замовнику/споживачу.
- (67) Згідно із пунктом 5 Правил 690, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.
- (68) Отже, законодавцем визначено, що споживач зобов'язаний надати водопостачальній організації (виконавцю Послуг) копії документів, які підтверджують: право власності або користування земельною ділянкою, погодження (згоду) власника відповідних мереж (у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю), саме в рамках процедури приєднання (підключення) об'єкта водопостачання до водопровідних (каналізаційних мереж).

- (69) При цьому, чинне законодавство не передбачає наявності у водопостачальної організації права відмовити споживачу в укладенні договорів про надання послуг з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, для забезпечення потреб об'єкта приєднаного до мереж у встановленому порядку, з підстав ненадання споживачем додаткових документів (зокрема, щодо права власності (користування) земельною ділянкою, погодження (згоди) власника мереж до яких приєднано об'єкт споживача), що не витребувались виконавцем послуг під час процедури приєднання, і якими споживач не зобов'язаний володіти.

6. ОБСТАВИНИ ВСТАНОВЛЕНІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- (70) Фізична особа-підприємець [інформація, доступ до якої обмежено] - орендар нежитлового приміщення, розташованого у багатоповерховому будинку за адресою: вул. Покровська, буд 3, прим. 24, місто Кривий Ріг (далі – Приміщення), у якому Заявник має намір відкрити магазин (далі – Об'єкт), яке приєднано в установленому порядку до внутрішньобудинкових водопровідних мереж та мереж водовідведення, звернувся до Відділення з заявою про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Підприємства, які полягають у висуненні Заявнику таких умов укладення договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, як надання документів, наявність яких не є обов'язковою відповідно до діючих нормативно-правових актів.

За результатом розгляду зазначеної заяви було розпочато розгляд справи № 54/98-24.

- (71) За результатом аналізу інформації, отриманої від Підприємства (листи від 28.08.2024 № 02-05/13247/1001, від 06.02.2025 № 02-05/2669) на вимоги Відділення у ході розгляду Заяви та справи № 54/98-24, встановлено наступне:

наказом директора КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» від 18.08.2021 №1328 «Про затвердження Положення про порядок ведення договірної роботи на підприємстві» (далі – **Наказ № 1328**), зокрема **затверджено**:

- «Положення про порядок ведення договірної роботи на Комунальному підприємстві «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» (далі – **Положення**);

- «Перелік документів наявність яких необхідна для укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами різних категорій» (додаток 5 до Наказу №1328, далі – **Перелік документів**).

- (72) **Положення** (відповідно до розділу I), зокрема:

- **встановлює єдиний порядок ведення договірної роботи** на Підприємстві, визначає компетенцію структурних підрозділів, що беруть участь у договірній роботі, процедурі підготовки, погодження, підписання, реєстрації, обліку, зберігання та контролю за виконанням договорів (пункт 1.2 розділу I Положення);

- поширюється на всі правовідносини, які виникають в результаті діяльності Підприємства (абзац другий пункту 1.1 розділу I Положення);

- є обов'язковим для виконання усіма працівниками Підприємства, які беруть участь у веденні договірної роботи щодо договорів, стороною в яких виступає Підприємство (абзац третій пункту 1.1 розділу I Положення).

- (73) Пункт 4.1 розділу IV Положення, визначає «Процедуру розгляду заяви споживача (власника нежитлового приміщення, окремої будівлі) на укладення Договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – **Договір про надання послуг**)».

- (74) Зазначена процедура, зокрема передбачає, що заява споживача на укладення *Договору про надання послуг* проходить декілька стадій розгляду такими службами (структурними підрозділами) Підприємства, як:
- 1) канцелярія (центр обслуговування абонентів);
 - 2) управління технічного регулювання з питань водопостачання та водовідведення та служба технічної інспекції;
 - 3) відділ по укладанню договорів зі споживачами служби технічної інспекції.
- (75) **Згідно з Положенням**, на кожній із стадій процедури розгляду заяви споживача на укладення *Договору про надання послуг*, відповідний структурний підрозділ Підприємства має повідомити споживача про необхідність усунення недоліків у разі, якщо:
- додані до заяви споживача додатки не відповідають затвердженому Переліку документів для укладення договорів;
 - виявлено недоліки у доданій споживачем до заяви проєктній та технічній документації;
 - виявлено недоліки у доданій споживачем до заяви документації.
- (76) **Отже, відповідно до Положення**, структурні підрозділи Підприємства перевіряють надані споживачем документи на предмет їх повноти (у тому числі з огляду на відповідність Переліку документів) та зупиняють розгляд заяви на укладення Договору про надання послуг у разі виявлення фактів надання неповного пакету документів та/або наявності недоліків.
- (77) **При цьому, Перелік документів**, затверджений Наказом № 1328, **не є вичерпним** та не вказує конкретних документів, надання яких є достатнім для укладення Договору про надання послуг. Так, Переліком документів передбачено, що споживачі (власники (користувачі) об'єктів водопостачання) для укладення Договору про надання послуг, зокрема, надають Підприємству завірені копії документів, «що підтверджують право власності для існуючого об'єкта (свідоцтво, довідка БТІ), реєстраційне свідоцтво або витяг про право власності на об'єкт нерухомості, рішення про передачу майна, акт прийому-передачі, акт на право постійного використання землі, договору оренди, договір купівлі-продажу **тощо**».
- (78) Попри те, що **Перелік документів не є вичерпним** та не конкретизує документів надання яких є достатнім для укладення Договору про надання послуг) **Положення**:
- не визначає критеріїв відповідно до яких структурні підрозділи Підприємства мають робити висновки щодо наявності (або відсутності) недоліків у наданій споживачем до заяви проєктній, технічній (або іншій) документації;
 - не забороняє структурним підрозділам Підприємства вимагати у споживача: документи наявності яких не передбачена правовими нормами; документи, якими споживач, відповідно до діючого законодавства, не володіє; документи які Підприємство отримало раніше, в рамках нормативно визначених процедур, та не укладало зі споживачем *Договір про надання послуг* у разі не надання таких документів;
 - допускає можливість не розглядати заяву споживача щодо укладення *Договору про надання послуг* у разі виявлення у наданій споживачем документації певної неповноти (та/або незначних недоліків), що не призводить до виникнення обставин, які об'єктивно унеможливають розгляд такої заяви, укладання договору та надання споживачу послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (79) Отже, Положення, надає структурним підрозділам (працівникам) Підприємства можливість суб'єктивно вирішувати питання щодо укладення з певним споживачем *Договору про надання послуг*, що є ознакою правової невизначеності, непослідовної юридичної практики та може призводити до ущемлення інтересів споживачів.

- (80) Зазначене підтверджується, зокрема, матеріалами Заяви та справи № 54/98-24.
- (81) Як свідчать матеріали Заяви та справи № 54/98-24, Заявник у липні – жовтні 2023 року, з метою створення належних умов для функціонування магазину у Приміщенні, виконав (згідно із наданими Підприємством технічними умовами (ТУ) та погодженою Підприємством проєктною документацією) роботи щодо підключення Об'єкту до систем централізованого водопостачання/водовідведення, після чого, починаючи з жовтня 2023 року, неодноразово звертався до Підприємства з питань укладання *Договору про надання послуг*.
- (82) Проте, починаючи з жовтня 2023 року до квітня 2025 року Підприємство, такий договір із Заявником не уклало, надання послуг з централізованого водопостачання/водовідведення не розпочало, пояснивши це тим, що Заявник, після приєднання Об'єкту до систем централізованого водопостачання та водовідведення, не надав Підприємству (в рамках процедури, запровадженої Положенням):
- *договору суборенди* земельної ділянки під багатоповерховим будинком у якому знаходиться магазин (укладеного між власником Приміщення та Заявником);
 - *документації, що підтверджує належність внутрішніх мереж* водопостачання/водовідведення багатоповерхового будинку, до яких підключено Об'єкт, *власнику* цих мереж.
- (83) При цьому, Підприємство, під час надання Заявнику технічних умов (ТУ) та погодження проєкту приєднання:
- отримало від Заявника необхідні документи, **передбачені пунктом 3 розділу III Правил № 190**, а також інші документи, у тому числі, на підтвердження прав користування (володіння) Приміщенням та земельною ділянкою під багатоповерховим будинком у якому знаходиться Об'єкт, зокрема:
 - договір оренди Приміщення;*
 - договір про відшкодування витрат власника Приміщення на сплату земельного податку (укладений між Заявником та власником Приміщення);*
 - витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що підтверджує права власності на Приміщення;*
 - договір купівлі-продажу нежитлового приміщення, що підтверджує факт придбання Приміщення його власником,*
 - документ, що підтверджує погодження (згоди) власника водопровідної мережі та мережі водовідведення у багатоповерховому будинку, на підключення до них Об'єкту.*
- (84) Слід зауважити, що:
- правові норми не зобов'язують споживача надавати вищевказані документи під час укладення *Договору про надання послуг*, після того як споживач, у встановленому порядку, приєднав об'єкт до системи централізованого водопостачання/водовідведення відповідно до технічних умов та погодженої проєктної документації;
 - чинне законодавство не передбачає обов'язку сторін договору оренди приміщення у багатоповерховому будинку (орендаря та власника цього приміщення) укладати договір суборенди земельної ділянки під багатоповерховим будинком,
 - чинне законодавство не зобов'язує власників нежитлових приміщень у багатоповерхових будинках оформлювати право власності на внутрішні мережі водопостачання/водовідведення, як на окрему складову об'єкта нерухомого майна;
 - відсутність зазначених документів (договір суборенди на земельну ділянку під багатоповерховим будинком, документ, що підтверджує належність внутрішньобудинкових мереж водопостачання/водовідведення їх власнику), не перешкоджає укладенню *Договору про надання послуг*.
- (85) Тобто умови, які Підприємство, керуючись Положенням, у період з жовтня 2023 року до квітня 2025 року, висувало Заявнику при укладанні *Договору про надання послуг* (щодо

надання копій договору суборенди на земельну ділянку під багатоповерховим будинком та документації, що підтверджує належність мереж, до яких приєднався Заявник, їх власнику) не пов'язані із необхідністю виконання вимог чинних нормативно-правових актів та усуненням обставин, які об'єктивно унеможливають укладення зі споживачем *Договору про надання послуг* та надання споживачу послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (86) За інформацією КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» (лист від 06.02.2025 № 02-05/2669),
- у досліджуваному періоді (2023-2024 роки та у січні-квітні 2025 року) у договірній роботі Підприємство керувалося зазначеним Положенням;
 - Положення є обов'язковим до виконання та застосовується до відносин з усіма контрагентами Підприємства, у тому числі зі споживачами – власниками (користувачами) об'єктів водопостачання (нежитлового приміщення, окремої будівлі), які: приєднали ці об'єкти до зовнішніх мереж відповідно до технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та погодженої проектною документацією, та звернулись до Підприємства із заявою про укладення *Договору про надання послуг*;
 - за період 2023 року Підприємством було надано замовникам 153 технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а у 2024 році Підприємством надано замовникам 263 технічні умови на приєднання.
- (87) Отже, матеріалами дослідження підтверджено, що КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» затвердивши наказом від 18.08.2021 № 1328 **«Положення про порядок ведення договірної роботи на Комунальному підприємстві «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та «Перелік документів наявність яких необхідна для укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами різних категорій»**, **встановило на Підприємстві такий порядок (процедуру) укладення договору** про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, **застосування якого призводить до витребування у споживачів:** документів наявність яких не передбачена правовими нормами; документів, якими споживачі відповідно до діючого законодавства не володіють; документів які Підприємство отримало раніше, в рамках нормативно визначених процедур,
- що, у свою чергу, ускладнює реалізацію споживачами (об'єкти яких в установленому порядку приєднані до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення) законодавчо визначеного права на укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та на отримання цих послуг.
- (88) Вищезазначений порядок (процедура) укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, встановлений на Підприємстві Наказом № 1328, стосується значної кількості споживачів, та, внаслідок своєї правової невизначеності, може порушувати охоронювані законом інтереси споживачів, під час реалізації ними права на отримання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

8. АНТИКОНКУРЕНТНІ НАСЛІДКИ ДІЙ КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ»

- (89) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів

господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку є зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку.

- (90) Вищезазначені дії Підприємства можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, оскільки виконання вимог Підприємства щодо надання замовником/споживачем, разом із заявою про укладення договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (у приміщенні (будівлі) приєднаного в установленому порядку до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення), документів, обов'язковість надання яких не передбачена діючими нормативно-правовими актами, потребує від замовників додаткових витрат часу на оформлення додаткових документів (як то договору суборенди на земельну ділянку, що перебуває у комунальній власності під багатопверховим будинком де розташовано приміщення споживача; право власності на окремі елементи у будівлі) упродовж якого споживачі не матимуть можливості отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та зазнаватимуть непродуктивних матеріальних витрат, зокрема пов'язаних з утриманням цього об'єкту, відволіканням обігових коштів.

9. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

- (91) Наявність у суб'єкта господарювання монополюного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
- (92) За умов існування значної конкуренції на ринку продавець товару не може нав'язати споживачу неприйнятні для нього умови реалізації товару, оскільки споживач має змогу обрати іншого суб'єкта господарювання - надавача відповідних послуг, який при укладанні договору дотримувався б вимог законодавства України.
- (93) Слід зауважити, що, відповідно до Положення, при укладенні господарських договорів у яких КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» виступає виконавцем робіт/надавачем послуг, які обертаються на конкурентних ринках (як то: розробка проєктно-кошторисної документації; будівельні, ремонтні, геодезичні роботи, технічне консультування тощо), структурні підрозділи (працівники) Підприємства не можуть висувати контрагентам умови подібні тим, що висуваються при укладенні договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (94) Така поведінка КП «КРИВБАСВОДОКАНАЛ», що спрямована на зловживання Підприємством інтересами інших осіб, є результатом наявності та застосування ринкової влади та була б неможливою за умови існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у визначених територіальних межах, оскільки споживачі мали б можливість вибору між декількома надавачами послуг і, у разі ущемлення їх інтересів одним з надавачів, обирали б іншого надавача послуг.

10. ВИСНОВКИ ВІДДІЛЕННЯ

- (95) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополюне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів

господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку є зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

(96) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(97) Отже, дії КП «Кривбасводоканал», що полягають у **застосуванні такого порядку (процедури) укладення договору** про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеного **«Положенням про порядок ведення договірної роботи на комунальному підприємстві «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та «Переліком документів наявність яких необхідна для укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами різних категорій»**, затвердженими наказом від 18.08.2021 № 1328, **що призводить до витребування у споживачів документів наявність яких не передбачена правовими нормами; документів, якими споживачі відповідно до діючого законодавства не володіють; документів які Підприємство отримало раніше, в рамках нормативно визначених процедур,**

що, у свою чергу, ускладнює реалізацію споживачами (об'єкти яких в установленому порядку приєднані до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення) законодавчо визначеного права на укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та на отримання цих послуг,

містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(98) На теперішній час вищезазначені дії Підприємства, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не припинені.

(99) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.

Враховуючи наведене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові до розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Комунальному підприємству «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» [інформація, доступ до якої обмежено]:

1. Припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, шляхом дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, і які полягають у **застосуванні такого порядку (процедури) укладення договору** про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеного *«Положенням про порядок ведення договірної роботи на комунальному підприємстві «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та «Переліком документів наявність яких необхідна для укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами різних категорій»*, затвердженими наказом від 18.08.2021 № 1328, що призводить до **витребування у споживачів документів наявність яких не передбачена правовими нормами; документів, якими споживачі відповідно до діючого законодавства не володіють; документів які Підприємство отримало раніше, в рамках нормативно визначених процедур,**

що, у свою чергу, ускладнює реалізацію споживачами (об'єкти яких в установленому порядку приєднані до системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення) законодавчо визначеного права на укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та на отримання цих послуг.

2. Вжити заходів по усуненню причин виникнення порушення законодавства про захист економічної конкуренції і умов, що йому сприяють, що містяться у **порядку (процедурі) укладення договору** про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеного *«Положенням про порядок ведення договірної роботи на комунальному підприємстві «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та «Переліком документів наявність яких необхідна для укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зі споживачами різних категорій»*, затвердженими наказом від 18.08.2021 № 1328.

3. Довести до відома споживачів інформацію про внесені зміни до процедури укладення договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та оновлений перелік документів, необхідних для їх укладення відповідно до вимог чинного законодавства України, шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному вебсайті комунального підприємства «КРИВБАСВОДОКАНАЛ» та в центрах обслуговування абонентів.

Зазначаємо, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України не розпочинатиме провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південно-східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж 30 днів** з дня їх отримання з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій.

Голова адміністративної колегії

підпис

Лариса ГРЕЧАНА